

La tribuna

Per una fiscalitat més justa i eficient

No són els impostos sinó la despesa social el que redistribueix la renda

JAUME

Bartumeu

La Constitució assenyalava en l'article 37 que tothom ha de contribuir a les càrregues públiques en funció de la seva capacitat econòmica. La reforma tributària que vam endegar des del govern l'any 2009 anava i va encara avui adreçada a donar compliment a aquell mandat constitucional.

Fins avui no és cert que paguin en una proporció més important de la seva renda els que guanyen més.

La proporcionalitat, ens hauríem d'entendre, significa que es paga la mateixa proporció de la renda, independentment del que guanyi cadascú.

Però el projecte de llei de l'Impost sobre la renda de les persones físiques que el govern d'Antoni Martí ha portat al Consell General no ajudarà a complir amb el mandat constitucional.

És un projecte no solament inspirat sinó gairebé calcat de la legislació espanyola que no destaca pas per la seva equitativa distribució de les càr-

regues públiques. A Espanya només els assalariats (treballadors per compte d'altri) en general i els professionals en general, pertanyents a la classe mitja i mitja alta, estan subjectes al control de la Hisenda pública.

A Espanya també, l'IRPF es caracteritza per moltes deduccions fiscals que el fan ben poc progressiu. Entre aquelles n'hi ha dues de principals. La primera la de compra de vivenda, que beneficia fonamentalment als trams més alts de la renda, i la segona l'aportació als plans de pensions que beneficien als trams més alts.

Les deduccions, a més de regressivitat, introdueixen una complexitat més gran en el sistema, el que comporta més costos d'inspecció i, per tant, més evasió i més inequitat tant horitzontal com vertical. El projecte d'Antoni Martí va en aquesta equívoca línia espanyola.

PER AIXÒ hem presentat seixanta-una esmenes al projecte de llei de DA. Volem fer un debat públic, no només al Consell General, sobre la necessitat de fer un impost sobre la renda adaptat a la Constitució andorrana i que sigui positiu per a la gran majoria.

Estic convençut que en realitat és la despesa pública i no els impostos el

que veritablement redistribueix la renda.

Els drets universals (sanitat, educació) milloren tant la igualtat d'oportunitats com la mobilitat social, sense que perjudiquin l'eficàcia econòmica ni el creixement.

¿Quin paper han de jugar doncs els impostos? Els impostos han de garantir la suficiència recaptatòria i l'equitat tant horitzontal com vertical.

Han de garantir l'eficiència econòmica, ajudant que el nostre país torni a créixer en un món cada cop més glo-

És un projecte no solament inspirat sinó gairebé calcat de la legislació espanyola

balitzat. I han de fer que pagui més el que més tingui.

Una fiscalitat justa i eficaç es pot aconseguir amb un sistema fiscal més senzill que el que ens ha proposat el govern de DA.

Molts països europeus han adoptat un tipus únic d'impost sobre la renda amb l'esperança de millorar la re-

captació, el creixement econòmic i l'equitat.

Una equitat que només està garantida amb un mínim exempt ampli, com els 40.000 euros que són ja a les lleis que nosaltres vam promoure de l'Impost d'Activitat Econòmiques i d'Impost sobre la renda dels no residents.

En el projecte d'Antoni Martí, les rendes salarials reben un tracte fiscal de molt més severitat que les del capital.

En el projecte, que hem esmenat de dalt a baix, existeixen variats mecanismes d'enginyeria fiscal que podran ser emprats pels més rics per a pagar menys impostos. Els assalariats estaran molt més controlats que els professionals i els empresaris.

La proposta de DA també perjudica els treballadors per compte propi.

Només podrem deduir 24.000 euros com a mínim exempt quan ara, amb l'Impost d'Activitats Econòmiques, hi ha una deducció de 40.000 euros. A aquest col·lectiu que és l'eix vertebrador del teixit empresarial del país, que crea llocs de treball i activitat econòmica, no el podem penalitzar més encara. ■

Conseller general i membre del Consell Nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra